

SF: Brugerbetaling på sundhedsområdet skal sænkes

Brugerbetaling er med til at skabe et ulogisk og ulige sundhedssystem, fordi tandlæge, fysioterapeut, kiropraktor, psykolog og store medicinudgifter i høj grad belaster borgere uden for arbejdsmarkedet og med de små indkomster. Det er afgørende at sikre, at studerende, arbejdsløse og danskere med små indkomster ikke fravælger behandlingen på grund af prisen, fordi det kan føre til en endnu større sundhedsudgift på sigt.

Derfor foreslår SF, at vi påbegynder afviklingen af brugerbetalingen på fysioterapi, kiropraktor, tandlæge, og psykologhjælp samt reducerer medicinudgiften for de dårligst stillede.

Sundhedsministeriet opgjorde i 2013 de årlige udgifter til sundhedsydelser til 26,9 milliarder kroner – svarende til at hver borger altså betalte 4.790 kr. til sundhedsydelser. Pengepungen skal ikke bestemme dit helbred, som det i dag er tilfældet, når næsten hver anden borger med en indtægt under 200.000 kr. ikke går til tandkontrol.¹ Forbrugerrådet Tænk og Tryk Fonden har netop undersøgt, at hver fjerde ung med betalingsproblemer helt dropper lægeordineret medicin² og socialt udsatte lever i gennemsnit 19 år kortere end resten af befolkningen³.

Vi skal gøre op med et ulogisk system, hvor et brækket ben eller KOL kan behandles på hospitalet uden en efterfølgende regning, mens tandlæge, fysioterapeut og psykologhjælp kan ende med store økonomiske omkostninger.

Afvikling af brugerbetaling på sundhedsområdet kan langtfra klares over en nat. Derfor foreslår SF, at vi påbegynder indsatsen ved årligt at afsætte en ramme på 250 mio. kr. hvoraf halvdelen via satspuljen og den anden halvdel fra det økonomiske råderum. Det vil over en valgperiode betyde en ekstra sundhedsmilliard til øget lighed på sundhedsområdet.

SF foreslår at starte med afvikling af brugerbetaling på følgende områder:

- **Større og bredere tilskud ved lægehenvist fysioterapi**

SF vil mindske brugerbetaling på den lægehenviste fysioterapi. To ud af tre med et belastende fysisk arbejdsmiljø kæmper med daglige eller ugentlige smerter⁴. Med en gradvis nedsættelse af prisen på den lægehenviste fysioterapi for eksempelvis varige ryg- og knæskader, kan vi hjælpe danskere med at slippe for fysiske skavanker, der fastholder dem i smerter og måske helt væk fra arbejdsmarkedet.

- **Fair medicintilskud for alle**

SF vil regulere medicintilskuddet for at tilgodese socialt udsatte og lavtlønnede i medicinkøb, så de ikke afskrækkes og helt undlader at købe den lægeordnede medicin⁵. Det kan have store negative konsekvenser ikke at prioritere medicin, og socialt udsatte og borgere med lave indkomster bør ikke komme i den situation. Derfor skal alle kunne få egenbetalingen omlagt og spredt ud over året til en månedlig

¹ Lavtlønnede fravælger tandlæge og medicin <https://fagbladet3f.dk/artikel/lavtloennede-fravaelger-tandlaege-og-medicin/> / <https://taenk.dk/om-os/presserum/hver-9-ung-slaas-med-oekonomien>

² Rundspørge Forbrugerrådet Tænk <https://taenk.dk/om-os/presserum/hver-9-ung-slaas-med-oekonomien>

³ Socialt udsattes dødelighed og brug af sundhedsvæsenet <https://www.udsatte.dk/publikationer/88/socialt-udsattes-doedelighed-og-brug-af-sundhedsvaesenet>

⁴ Hårdt arbejdsmiljø ødelægger folk https://www.ugebreveta4.dk/ny-undersoegelse-haardt-arbejdsmiljoe-oedelaegger-fol_20871.aspx

⁵ Rundspørge Forbrugerrådet Tænk <https://taenk.dk/om-os/presserum/hver-9-ung-slaas-med-oekonomien> samt undersøgelse af Apotekerforeningen 'Tilskudsregler får mange til at droppe medicin'.

betaling. Desuden skal der være bedre muligheder for at få supplerende tilskud også for ikke-pensionister

- **Gratis forebyggende tandlægebehandling**

SF vil gøre den forebyggende tandbehandling gratis, fordi det er et problem, at for mange unge, arbejdsløse og lavtlønnede ikke går til det forebyggende tandlægebesøg og først møder op, når skaden er akut, hvilket medfører alvorlig og dyr tandbehandling. SF foreslår at starte med et tilbud til unge på 18-24 år, men efterhånden skal den forebyggende tandlægebehandling være gratis for alle aldersgrupper.

- **Fuldt tilskud til aggressive tandsygdomme**

SF vil for udgifter over et vist beløb sørge for, at behandling af de mest aggressive tandsygdomme, der rammer helt vilkårligt, understøttes økonomisk med et fuldt tilskud. Det er dyrt at blive behandlet for eksempelvis aggressiv parodontose. Fælles for nogle af de aggressive tandsygdomme er, at de potentielt skader helbredet, viser studier, der finder en sammenhæng mellem parodontose og hjertesygdomme.⁶

- **Gratis psykologhjælp til unge, tilskud til angst og depression**

SF vil sikre gratis psykologhjælp for unge mellem 18-24 år og personer med lav indkomst. Det vil vi, fordi en fjerdedel af den totale sygdomsbyrde i dag skyldes de psykiske lidelser, og penge brugt på gratis og billigere psykologhjælp kan være penge sparet i længden, når vi kan se på Den Nationale Sundhedsprofil, at 623.000 danskere kæmper med dårlig mental sundhed. Prisen for angst og depression på grund af sygefravær og behandling udgør et tocifret milliardbeløb. Derfor skal der ydes et tilskud til behandling af angst og depression for alle aldersgrupper.⁷

- **SF vil kortlægge effekterne af brugerbetaling**

Der skal gennemføres en analyse af adfærd i brugerbetaling og effekterne, herunder hvordan brugerbetaling fører til valg af for lidt eller forkert behandling, hvilke helbredsproblemer prioriteringen medfører, og de offentlige udgifter som adfærden og de manglende eller forkerte valg koster samfundet på længere sigt. Den afledte økonomiske gevinst, der opnås ved reduktion af brugerbetaling, ønsker SF øremærket til yderligere at nedbringe brugerbetalingen.

⁶ Finsk undersøgelse om sammenhæng mellem tandsundhed og hjerteproblemer <https://www.helsinki.fi/en/news/health/hidden-tooth-infections-may-predispose-people-to-heart-disease>

⁷ Rapport fra Sundhedsstyrelsen <https://www.sst.dk/da/nyheder/2015/ny-rapport-sygdomsbyrden-i-danmark>